

වර්ෂය තුළ යෝජනාක්‍රම ණය සඳහා ප්‍රධාන ප්‍රභවයන් වූයේ, නෙදර්ලන්තය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 188), ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සංගමය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 181), ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (රුපියල් දශ ලක්ෂ 160), ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 144 ක්), ජර්මන් පෙර්ඩරල් ජනරජය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 52), ඉන්දියාව (රුපියල් දශ ලක්ෂ 35), ජාත්‍යන්තර ප්‍රතිසංස්කරණ හා සංවර්ධන බැංකුව (රුපියල් දශ ලක්ෂ 33) සහ කුවෙයිට් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 26) ය. භාණ්ඩ ණය සැපයුම්හි ප්‍රධාන වූයේ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 473), ජපානය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 398), ජර්මන් පෙර්ඩරල් ජනරජය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 250), ඉන්දියාව (රුපියල් දශ ලක්ෂ 113), කැනඩාව (රුපියල් ලක්ෂ 96) සහ ප්‍රංශය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 90) යි.

ණය හිමියන් ණය කපා හැරීම සහ වාසිදායක විනිමය අනුපාත වලනයන් කරණ කොට ගෙන මුළු රාජ්‍ය ණයෙහි විදේශ ණය දරු අනුපාතය ඉකුත් වසර සමග සැසඳූ කල 47 සිට 45 දක්වා පහත වැටී ඇත. ඉකුත් වසර මෙන් නොව, අය වැය හිඟය පියවීම සඳහා විදේශීය සම්පත් මත රඳා පැවැත්ම අඩු වී ඇත. හිඟයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස විදේශ සම්පත් සලකන කල 1978 වසරේ දී එය සියයට 62 වූ අතර 1979 ප්‍රතිශතය සියයට 48 කි.

සියයට 20 ක් වූ දේශීය ණය වර්ධනය සමග සසඳන කල ආදායම වැඩි වීමේ අනුපාතය සියයට 9 ක් පමණක් වූ බැවින් දේශීය ණය සේවාකරණ අනුපාතය (රජයේ ආදායමේ අනුපාතයක් ලෙස රාජ්‍ය ණය සේවා කරණ ගෙවීම්) 1978 පැවැති සියයට 14 සිට 1979 දී සියයට 15 දක්වා වැඩි විය.

මුදල් සහ බැංකු කටයුතු

1978 වසරේදී සියයට 11 ක, පාලනයට අවනත වන සීමාවක් තුළ පැවති හිතකර මූල්‍ය ප්‍රසාරණ අනුපාතිකය, 1979 වසරේදී මුදල් සැපයුම සියයට 29 කින් වර්ධනය වීමත් සමග අයහපත් අතට හැරුණි. මෙයට විශාල වශයෙන් හේතු වූයේ බැංකුවල විදේශීය වත්කම් (ඉද්ධ) සහ රජයට දෙන ලද ණය වැඩිවීමයි. 1977 පොළී අනුපාතික ප්‍රතිශෝධනයෙන් අනතුරුව පැවති ප්‍රවණතා තවදුරටත් පිළිබිඹු කරමින්, වෙළඳ බැංකුවල තැන්පතු රාශිකරණයෙහි අඛණ්ඩ වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණු අතර, පසුගිය වසරේ ඇති වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,572 ක වර්ධනයක් හා සසඳන කල, කාලීන හා ඉතුරුම් තැන්පතුවල පමණක් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,483 ක වර්ධනයක් ඇති විය. සාපේක්ෂව ඉහළ පොළී අනුපාතිකයන් පැවතියද, වසර තුළදී ණය සඳහා ඉහළ ඉල්ලුමක් පැවතුණි. ලංකා බැංකුවේ කෘෂි සේවා මධ්‍යස්ථාන ශාඛා ප්‍රතිසංවිධානය, බැංකු කටයුතු ප්‍රසාරණයේ පහළ යාමකට තුඩු දෙන්නක් විය හැකිව තිබූ නමුත්, 1979 වසරේ දී වෙළඳ බැංකු ශාඛා ව්‍යාප්තියේ වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි. විදේශීය බැංකු තුනක ශාඛා කොළඹ පිහිටුවන්නට යෙදුණි. කොළඹ, 'එතෙර බැංකු' මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස දියුණු කිරීමේ අරමුණ අත් කර ගැනීමේ පියවරක් වශයෙන් මහ බැංකුව මගින් 'විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් බැංකු ක්‍රමය' හඳුන්වා දෙන ලදී. දණ්ඩන පොළී අනුපාතිකයන් සියයට 15 සිට 25 දක්වා මට්ටමකට ඉහළ නංවන ලද නමුත්, මහ බැංකු පොළී අනුපාතිකය නොවෙනස්ව පවත්වා ගනිමින් ඒ මත සපයනු ලබන මූල්‍ය පහසුකම් වැඩි කරන ලදී. අන්තර්-බැංකු ඒකාණ ණය අනුපාතිකයන්හි ඇති වූ සැලකිය යුතු ඉහළ යාම හැරුණුවිට, වෙළඳ බැංකු තැන්පතු හා ණය

අනුපාතිකයන් බොහෝ සෙයින් නොවෙනස්ව පැවතුණි. මැදි හා දිගුකාලීන ආයෝජන සඳහා මහ බැංකුව සපයන ප්‍රතිමූල්‍ය පහසුකම් වැඩි කොට විධිමත් කරන ලදී. අනෙකුත් පෞද්ගලික අංශයට ලැබිය යුතු වෙළඳ බැංකු ණය රාජ්‍ය සංස්ථා විසින් තමන් වෙතට ලබා ගැනීම වැළැක්වීමේ පරමාර්ථයෙන් ණය සීමා පණවන ලද නමුදු, එය අසාර්ථක වූයෙන් එම කාර්යභාරය මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත පවරන ලදී.

මුදල් සැපයුම

පසුගිය වසරේ පැවති සැලකිය යුතු මධ්‍යස්ථ තත්වයට අනතුරුව මූල්‍ය ප්‍රසාරණ වේගය සැලකිය යුතු ලෙස නැවත ඉහළ යාම, 1979 මූල්‍ය සංවර්ධනයන්හි ප්‍රධාන ලක්‍ෂණය විය. පටු නිර්වචනයට අනුව, මහජනයා වෙතැති ව්‍යවහාර මුදල් සහ ඉල්ලුම් තැන්පතු වල එකතුව මුදල් සැපයුම වශයෙන් සලකන කල, පසුගිය වසරේ ඇති වූ රුපියල් දශ ලක්‍ෂ 570 හෙවත් සියයට 11 ක වර්ධනය හා සසඳන විට 1979 වසරේදී මුදල් සැපයුම රුපියල් දශ ලක්‍ෂ 1,733 කින් හෙවත් සියයට 29 කින් ඉහළ නැඟුණි. මෙයින් පෙනී යන්නේ 1979 වසරේදී මූල්‍ය ප්‍රසාරණයේ වාර්ෂික වර්ධන වේගය 1977 වසරේ කිබූ මට්ටමට යලි ලඟා වූ බවයි.

1978 සහ 1979 වසරවල මූල්‍ය ප්‍රසාරණය ඇතැම් ප්‍රතිවිරුද්ධ ලක්‍ෂණ පෙන්වුම් කරයි. පසුගිය වසරේදී මූල්‍ය ප්‍රසාරණයේ වාර්ෂික වර්ධන අනුපාතිකය, ජනවාරි මාසයේදී වූ සියයට 35 සිට අගෝස්තු මාසයේදී සියයට 12 දක්වා පහළ වැටුණ අතර, සැප්තැම්බර් මාසයේදී ඇති වූ සුළු වැඩි වීමකට පසු දෙසැම්බර් මාසයේදී සියයට 11 ක් දක්වා නැවතත් පහළ වැටුණි. අනෙක් අතට, 1979 වසරේදී එම අනුපාතිකය ජනවාරි මාසයේදී පැවති සියයට 7 සිට අගෝස්තු මාසයේදී සියයට 25 දක්වා වැඩි වී, දෙසැම්බර් වනතුරු එම මට්ටමේම පැවති පසුව සියයට 29 ක් දක්වා කියුණු ලෙස ඉහළ නැඟුණි. මෙම වෙනස පිළිබිඹු කරමින් 1978 වසරේදී සියයට 0.9 ක් වූ මුදල් සැපයුම් වර්ධනයේ මාසික සාමාන්‍යය, 1979 වසරේදී සියයට 2.2 දක්වා ඉහළ නැඟුණි. එසේ වුවද, කලින් වසරේ එක් එක් මාසයේ පැවති අනුරූපී මට්ටම් අනුව බලන කල මුදල් සැපයුමේ සාමාන්‍ය වාර්ෂික වර්ධනය, 1978 වසර තුළදී වූ සියයට 20 සිට 1979 වසරේදී සියයට 17 දක්වා පහළ වැටුණි.

බැංකු විදේශීය වත්කම්වල (ඉද්ධ) සැලකිය යුතු වර්ධනය, 1979 වසරේ මූල්‍ය ප්‍රසාරණයේ වේගය ඉහළ යාම කෙරෙහි බලපෑ ප්‍රධානතම සාධකය විය. විදේශීය අංශය මුදල් සැපයුම මත රුපියල් දශ ලක්‍ෂ 1,236 ක ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑමක් ඇති කළේය. 1978 දී මුදල් සැපයුම මත සැලකිය යුතු සංකෝචනාත්මක බලපෑමක් ඇති කළ රාජ්‍ය අංශයේ කටයුතුද, 1979 වසරේ මූල්‍ය ප්‍රසාරණය කෙරෙහි රුපියල් දශ ලක්‍ෂ 477 කින් දයක විය. මෙය මුළුමනින්ම රජය මගින් වැඩි වැඩියෙන් බැංකු ක්‍රමයෙන් ණය ගැනීම් නියා සිදු වූවකි. අනෙක් අතට, පෞද්ගලික අංශයේ කටයුතු මුදල් සැපයුම මත රුපියල් දශ ලක්‍ෂ 222 ක ඉද්ධ සංකෝචනාත්මක බලපෑමක් ඇති කළ නමුත්, වසර තුළදී පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද වෙළඳ බැංකු ණය (රාජ්‍ය සංස්ථා හා සමුපකාර ආයතන ඇතුළුව) රුපියල් දශ ලක්‍ෂ 2,600 කට ආසන්න ප්‍රමාණයකින් වැඩි විය. මෙම වැඩි වීම, රුපියල් දශ ලක්‍ෂ 2,400 කින් සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය වූ මෙම අංශයේ කාලීන හා ඉතුරුම් තැන්පතු මගින් බොහෝදුරට සමහන් විය.

ආර්ථිකයේ උද්ධමනකාරී පීඩනයන් පැවතියදී, පෞද්ගලික අංශයේ කාලීන හා ඉතුරුම් තැන්පතු වල වර්ධනයෙන් පැහැදිලි වන්නේ, 1977 වසරේදී ඇති කරන ලද පොළී අනුපාතික ප්‍රතිශෝධනයට අනුකූල වෙමින් එම අංශයේ තැන්පතු ආයතනික අංශය වෙත නොකඩවා ඇදී ආ බවයි. මෙම යහපත් ව්‍යාචාරණය නොවූනි නම්, වසර තුළදී සමස්ථ මූල්‍ය ප්‍රසාරණය මීට වඩා විශාල ලෙස වැඩි වන්නට ඉඩ තිබුණි. ඇත්ත වශයෙන්ම, මෙතරම් ප්‍රමාණයකින් තැන්පතු රාශිකරණයට තිබූ හැකියාව නිසාම උද්ධමන පීඩනයන් වැඩි නොවන අන්දමින්, පෞද්ගලික අංශයේ වැඩි වන ණය අවශ්‍යතාවයන්ගෙන් වැඩිකොටසක් සපුරාලීමට බැංකු ක්‍රමයට ඉඩකඩ ලැබුණි.

1.24 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

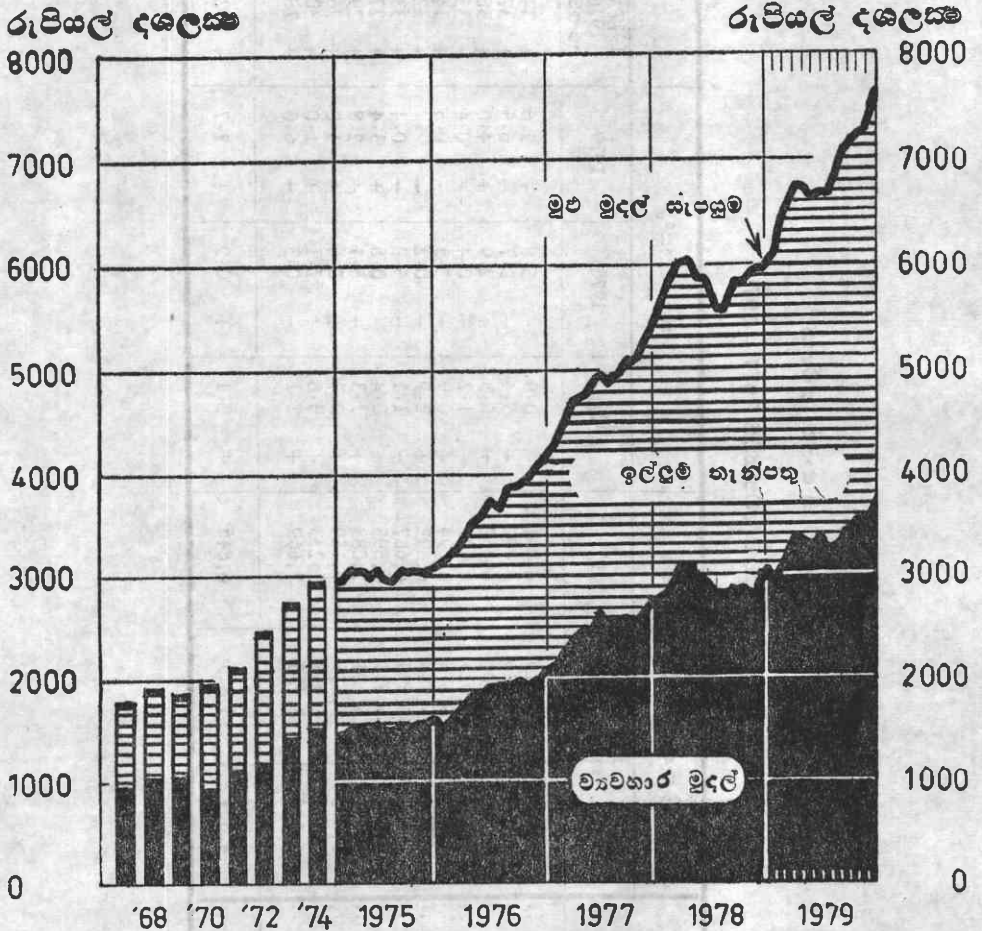
මුදල් සැපයුමේ වෙනස්වීම 1977 - 1979

කාලවර්ෂය අවසානයේදී	මුදල් සැපයුම - රුපියල් දශලක්ෂ			මාසික වෙනස%			වාර්ෂික වෙනස %		
	1977	1978	1979	1977	1978	1979	1977 හා 1976 අතර වෙනස	1978 හා 1977 අතර වෙනස	1979 හා 1978 අතර වෙනස
ජනවාරි ..	4,203	5,679	6,091	+ 0.9	+ 5.8	+ 2.6	+ 34.4	+ 35.1	+ 7.3
පෙබරවාරි ..	4,429	5,830	6,489	+ 5.4	+ 2.7	+ 6.5	+ 37.9	+ 31.6	+ 11.3
මාර්තු ..	4,710	6,001	6,752	+ 6.3	+ 2.9	+ 4.0	+ 38.9	+ 27.4	+ 12.5
අප්‍රේල් ..	4,764	6,025	6,727	+ 1.2	+ 0.4	- 0.4	+ 35.5	+ 26.4	+ 11.7
මැයි ..	4,808	5,876	6,694	+ 0.9	- 2.5	- 0.5	+ 34.2	+ 22.2	+ 13.9
ජූනි ..	4,947	5,864	6,692	+ 2.9	- 0.2	- ..	+ 32.7	+ 18.5	+ 14.1
ජූලි ..	4,893	5,570	6,667	- 1.1	- 5.0	- 0.4	+ 33.5	+ 13.8	+ 19.7
අගෝස්තු ..	4,912	5,523	6,895	+ 0.4	- 0.8	+ 3.4	+ 27.5	+ 12.4	+ 24.8
සැප්තැම්බර් ..	5,024	5,804	7,088	+ 2.3	+ 5.1	+ 2.8	+ 29.2	+ 15.5	+ 22.1
ඔක්තෝබර් ..	5,062	5,835	7,159	+ 0.7	+ 0.5	+ 1.0	+ 26.9	+ 15.3	+ 22.7
නොවැම්බර් ..	5,254	5,955	7,233	+ 3.8	+ 2.1	+ 1.0	+ 30.7	+ 13.3	+ 21.5
දෙසැම්බර් ..	5,366	5,936	7,669	+ 2.1	- 0.3	+ 6.0	+ 28.8	+ 10.6	+ 29.2
මාසික සාමාන්‍යය ..	4,864	5,825	6,846	+ 2.1	+ 0.9	+ 2.2	+ 32.5	+ 20.2	+ 17.5

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

මුදල් සැපයුම

1967 - 74 වර්ෂාවසාන හා 1975 සිට මාසාවසාන සංවයා

ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව.

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

“රජයේ සහ වෙළඳාමේ හැර පුද්ගලයන් සතු සියලු ව්‍යවහාර මුදල් (නෝට්ටු සහ කාසි) සහ ඉල්ලුම් තෑගි” මුදල් සැපයුම වශයෙන් අර්ථ නිරූපනය කර ඇත.

පසුගිය වසරේ මෙන්ම 1979 වසරේදීත් මූල්‍ය වර්ධන රටාවේ සමහර වාරික ලක්ෂණයන් දැකිය හැකි විය. සාමාන්‍යයෙන්, සෑම වසරකම මුල් භාගයේදී වෙළඳ බැංකු මගින් සමුපකාර ආයතනවලට සපයන ණය වැඩි වී, ඉන්පසු විශේෂයෙන් සිව්වැනි කාර්තුවේදී එය කියුණු ලෙස අඩු වේ. මේ රටාවට අනුව, වෙළඳ බැංකු මගින් සමුපකාර ආයතනවලට සපයන ලද ණය 1979 වසරේ සිව්වැනි කාර්තුව තුළදී කියුණු ලෙස අඩු විය. සාමාන්‍යයෙන් වාරික රටාවක් පිළිබිඹු නොකරන, බැංකු විදේශීය වත්කම්වල වෙනස්වීම්, පළමු කාර්තුව තුළ හැරුණු විට, මුදල් සැපයුම මත ප්‍රසාරණාත්මක විය. රාජ්‍ය සංස්ථාවල මූල්‍ය කටයුතු, වසරේ පළමු වැනි සහ සිව්වැනි කාර්තුවලදී ප්‍රසාරණාත්මක වූ අතර එය දෙවැනි සහ තෙවැනි කාර්තුවලදී සංකෝචනාත්මක විය. 1979 වසර මුළුල්ලේම, විශේෂයෙන්ම දෙවැනි භාගයේදී, අනෙකුත් පෞද්ගලික අංශයේ කටයුතු මුදල් සැපයුම මත ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑමක් ඇති කළේය. අර්ධ රාජ්‍ය අංශයේ කටයුතු මෙන්ම, බැංකු ක්‍රමය සමග වූ රාජ්‍ය අංශයේ කටයුතුද වසරේ පළමු හා සිව්වැනි කාර්තුවලදී ප්‍රසාරණාත්මක වූ අතර, ඉතිරි කාලය තුළදී සංකෝචනාත්මක වීමෙන් 1979 වසරේ මූල්‍ය ප්‍රසාරණයේ පැවති වාරික රටාව තවදුරටත් පිළිබිඹු විය. පෞද්ගලික අංශයේ උප-අංශවල හැසිරීම සහ බැංකු විදේශීය වත්කම්වල (ඉද්ධ) වෙනස්වීම් පැහැදිලි වාරික රටාවන් පෙන්නුම් නොකළද, මූල්‍ය වර්ධන රටාවේ සමහර වාරික ලක්ෂණ නැවතත් දැකිය හැකි වූ බව 1979 වසරේ මූල්‍ය සංවර්ධනයන් තුළින් පෙන්නුම් කෙරුණි.

සාමාන්‍යයෙන් සෑම වසරකම මුල් කාර්තුව තුළ මුදල් සැපයුමෙහි කියුණු වැඩිවීම් ඇතිවීමේ නැඹුරුව 1979 වසර තුළදී විශේෂයෙන්ම දැකිය හැකිවිය. ඉන්පසු, පසුගිය වසරේ පැවති රටාව අනුගමනය කරමින් අගෝස්තු මාසය වනතුරු මුදල් සැපයුම අඩු වන ලකුණු පෙන්නුම් කෙරිණි. 1979 අගෝස්තු මස සිට මුදල් සැපයුම අඛණ්ඩව වර්ධනය වීමට පටන් ගත් නමුත් ඊට කලින් වසරේ එම වර්ධනය සිදු වූයේ සැප්තැම්බර් මාසයේ සිටය. කලින් වසරේ දෙසැම්බර් මස පැවති මුදල් සැපයුමේ සුළු පහත වැටීමට වෙනස්ව, මෙම වසරේ දෙසැම්බර් මස මුදල් සැපයුමේ කියුණු වර්ධනයක් ඇති වීම විශේෂයෙන් කැපී පෙනුණ ලක්ෂණයක් විය. කලින් සඳහන් කළ පරිදි, වාරික ලක්ෂණයන් පිළිබිඹු නොකළ බැංකු විදේශීය වත්කම් (ඉද්ධ) වල ඉහළ යාම, 1979 වසරේ මුදල් සැපයුමේ වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතු විය. මේ අනුව, මූල්‍ය වර්ධනයේ වාරික ලක්ෂණයන් ඇති වීම කෙරෙහි විශාල වශයෙන් බලපෑමක් ඇති කරනු ලැබුවේ රාජ්‍ය අංශයේ කටයුතුය.

මුදල් සැපයුමේ සංයුතිය සහ එහි වෙනස්වීම් කෙරෙහි බලපෑ සාධක 1.25 සංඛ්‍යා සටහනින් පෙන්නුම් කෙරේ. මුදල් සැපයුමේ වැඩි වීම සමන්විත වූයේ ඉල්ලුම් තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 974 කින් හා මහජනයා වෙතැති ව්‍යවහාර මුදල් රුපියල් දශ ලක්ෂ 759 කින් වැඩි වීමෙනි. මෙම විශාල වැඩි වීමත් සමගම, මුළු මුදල් සැපයුමේ ඉල්ලුම් තැන්පතු කොටස, 1978 වසරේදී වූ සියයට 49.2 සිට 1979 වසර අවසානයේදී සියයට 50.8 දක්වා ඉහළ නැඟුණි.

විදේශීය අංශය මගින් මුදල් සැපයුම කෙරෙහි සැලකිය යුතු ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑමක් ඇති කළ සිව් වැනි වසර මෙය විය. බැංකුවල විදේශීය වත්කම් (ඉද්ධ) (විනිමය අනුපාතිකයන්ගේ වෙනස්වීම් අනුව ගැලපීමෙන් පසු) 1977 වසරේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,943 කින්ද, 1978 වසරේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,523 කින්ද වැඩි වූන අතර, 1979 වර්ෂයේදී එය තවදුරටත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,236 කින් වැඩි විය. මෑත වසරවලදී පැවති සාමාන්‍ය රටාව අනුව යමින් මෙම වැඩි වීමෙන් විශාලතම කොටසක් පිළිබිඹු වූයේ මහ බැංකුවේ ජාත්‍යන්තර සංවිකයෙහිය. වසර තුළදී, වෙළඳ බැංකු වෙතැති ඉද්ධ විදේශ විනිමය දරීම් වලද වැඩිවීමක් දක්නට ලැබුණි.

1979 වර්ෂයේදී වෙළඳ තුලනය සහ ගෙවුම් තුලනයෙහි ජංගම ගිණුම වඩාත් නරක අතට හැරී තිබියදීත්, ප්‍රාග්ධන ගිණුමෙහි සමපත් විශාල වශයෙන් වැඩි වීම නිසා බැංකුවල විදේශීය වත්කම් (ඉද්ධ) සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා කළේය.

1.25 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

මුදල් සැපයුමේ වෙනස්වීම් සහ ඒ කෙරෙහි බලපෑ සාධක

1977 - 1979

රුපියල් දශලක්ෂ වලින්

ශීර්ෂය	1976/1977 අග	1977/1978 අග	1978/1979 අග
1. සංයුතිය			
1.1 ඉල්ලුම් තැන්පතු ..	+ 489	+ 347	+ 974
1.2 ව්‍යවහාර මුදල් ..	+ 711	+ 224	+ 759
2. මුදල් සැපයුමේ ශුද්ධ වෙනස ..	+ 1,200	+ 570	+ 1,733
3. විශ්ලේෂණය ..	+ 1,943	+ 1,523	+ 1,236
3.1 බැංකු විදේශීය වත්කම් (ශුද්ධ)* ..	- 70	+ 688	- 222
3.2 පෞද්ගලික අංශය ..			
3.2.1 වෙළඳ බැංකු ණය ..	+ 614	+ 693	+ 984
— රාජ්‍ය සංස්ථාවන්ට ..	+ 509	+ 205	- 439
— සමුපකාර ආයතනයන්ට † ..			
— අනෙකුත් පෞද්ගලික අංශයට ..	+ 618	+ 1,890	+ 2,022
3.2.2 කාලීන හා ඉතුරුම් තැන්පතු ..			
— රාජ්‍ය සංස්ථා සතු ..	- 294	- 200	- 951
— සමුපකාර ආයතනයන් සතු ..	- 45	- 54	- 76
— අනෙකුත් පෞද්ගලික අංශය සතු ..	- 856	- 1,351	- 1,406
3.2.3 වෙළෙඳ බැංකුවල අනෙකුත් වත්කම් හා වගකීම් (ශුද්ධ) ..	- 617	- 495	- 358
3.3 රාජ්‍ය අංශය ..	- 676	- 1,520	+ 477
3.3.1 වෙළඳ බැංකු ණය ..	+ 132	+ 113	+ 63
3.3.2 මහ බැංකු ණය ..	- 187	+ 38	+ 767
3.3.3 බැංකු තැන්පතු සහ මුදල් රච්ඡ ..	- 223	- 1,050**	+ 227
3.3.4 මහ බැංකුවේ අනෙකුත් වත්කම් සහ වගකීම් (ශුද්ධ) ..	- 398	- 394	- 580
3.4 හුවමාරු වෙමින් පවත්නා ශීර්ෂ ..	+ 4	- 121	+ 242

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

සටහන:-

සලකුණු වලින් මුදල් සැපයුම කෙරෙහි වූ බලපෑම දක්වේ.

* විනිමය අනුපාතිකයේ වෙනස්වීම් නිසා බැංකු විදේශීය වත්කම්හි ඇතිවන වෙනස්වීම් මහ බැංකුවේ අනෙකුත් වත්කම් සහ ගිණුම් (ශුද්ධ) වල ප්‍රතිසටහන් වී ඇති නිසා මෙම විශ්ලේෂණයෙන් එය ඉවත් කර ඇත. 1977, 1978 සහ 1979 වසර සම්බන්ධයෙන් වන එකී වෙනස්වීම් පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ + 1,655 ක්ද රුපියල් දශ ලක්ෂ + 361 ක් සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ - 18 ක්ද විය.

† කල් පිරුණු බඩු තොග කුච්ඡාන්සි පියවා දමන කෙක් 'වි අලෙවි මණ්ඩලය අවිනිශ්චිත ගිණුමෙහි' රඳවා ඇති මුදල් සැළකිල්ලට ගනිමින් සමුපකාර ආයතනයන් වෙත දෙන ලද ණය ගලපා ඇත. 1977, 1978 සහ 1979 වසර වලදී වූ වෙනස්වීම් පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ + 59 ක්, රුපියල් දශ ලක්ෂ + 238 ක් සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ + 672 ක් විය. මෙම ගැලපීමෙන් අනතුරුව, 1977 සහ 1978 වාර්ෂික වාර්තාවල දක්වා ඇති වෙළඳ බැංකු මගින් සමුපකාර ආයතනවලට සපයන ලද ණය පිළිබඳ සංඛ්‍යාවල වෙනසක් සිදුවී ඇත.

** ජාතික සංවර්ධන බැංකුව සඳහා රජය විසින් මහ බැංකුවට මාරු කරන ලද රුපියල් දශ ලක්ෂ 390 ක ප්‍රමාණය ද ඇතුළත් වේ.

පසුගිය වසරේදී පෞද්ගලික අංශයේ කටයුතු වලින් ඇති වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 688 ක වැඩි වීම හා සසඳන විට මෙම වසරේදී එම අංශයේ කටයුතු මුදල් සැපයුම මත රුපියල් දශ ලක්ෂ 222 ක සංකෝචනයක් මත බලපෑමක් ඇති කළේය. 1978 වසරේදී අනෙකුත් පෞද්ගලික අංශයට (රජය, රාජ්‍ය සංස්ථා සහ සමුපකාර ආයතන නොවන සියලු අංශ “අනෙකුත් පෞද්ගලික අංශය” වශයෙන් අදහස් කෙරේ) දෙන ලද බැංකු ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,890 කින් ඉහළ ගිය අතර, එය මේ වසරේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,022 කින් ඉහළ නැඟුණි. රාජ්‍ය සංස්ථාවන් වෙළඳ බැංකු වලින් ගත් ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 984 කින් ඉහළ ගිය අතර, සමුපකාර ආයතන-යන්ට දෙන ලද ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 408 කින් පහත වැටුණි.

පසුගිය වසරේ මෙන්ම මෙම වර්ෂයේදීද අනෙකුත් පෞද්ගලික අංශයේ කටයුතු මුදල් සැපයුම මත ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑමක් ඇති කළේය. මෙම අංශයට දෙන ලද බැංකු ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,022 ක වාර්තාගත ප්‍රමාණයකින් වැඩි වූයේ මෙම අංශයේ ආර්ථික කටයුතු පුළුල් වීමත්, ඉහළ මිල ගණන් යටතේ ගනුදෙනු කිරීමට සිදුවීමත් නිසාය. කෙසේවුවද, බැංකු ක්‍රමය වෙත වූ මෙම අංශයෙහි කාලීන හා ඉතුරුම් තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,406 කින් වර්ධනය වීම හේතුකොටගෙන එම අංශයේ කටයුතු නිසා ඇති වූ ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑම රුපියල් දශ ලක්ෂ 616 කට සීමා කෙරුණි.

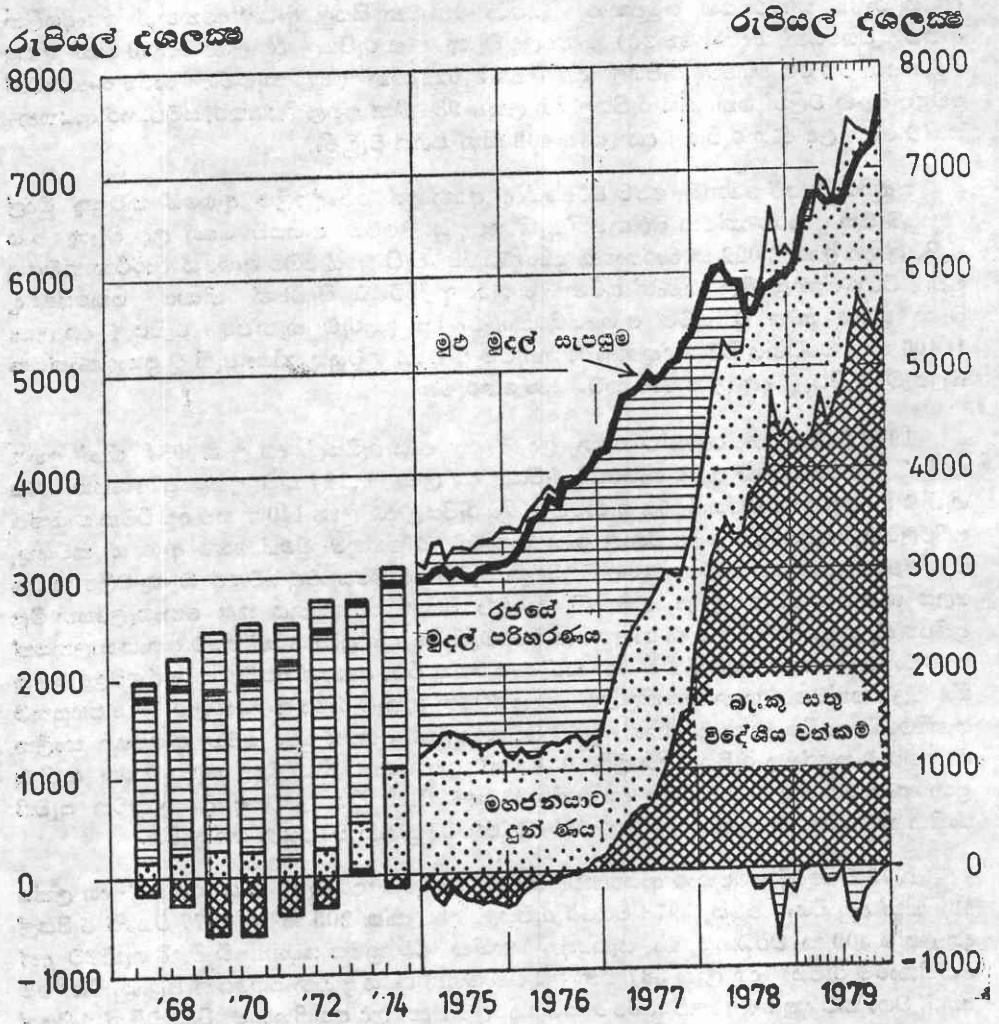
1979 දී රාජ්‍ය සංස්ථාවන්ට දෙන ලද බැංකු ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 984 කින් ඉහළ නැඟුණි. මෙය වසරේ පළමු භාගයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,124 ක්වූ ඉහළ ප්‍රමාණයක ණය ගැනීම හා දෙවන භාගයේදී ණය ගැනීමහි ඇතිවූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 140 ක සුළු අඩු වීමක සංයුක්ත ප්‍රතිඵලයකි. සමහරවිට මෙම විශාල ණය ගැනීමට හේතුව වූයේ මෙම අංශයේ කටයුතු, විශේෂයෙන් ආනයන කටයුතු ඉහල මට්ටමක පැවතීමය. එසේවුවද, වෙළඳ බැංකු වලින් අධික ලෙස ණය ගැනීමට පෙළඹීම කෙරෙහි, සංස්ථා විසින් අනුගමනය කළ නොගැලපෙන මිල ප්‍රතිපත්ති, සුදුසු අන්දමේ මූල්‍ය පාලනයක් නොමැති වීම සහ ප්‍රමාණවත් තරම් තොග පාලනයක් පවත්වාගෙන යාමට අසමත් වීම යන කරුණු ද හේතු විය. අනෙක් අතට, සමහර වෙළඳ බැංකු සිය මූල්‍ය තත්වයන් ගැන සැලකිල්ලක් නොදක්වමින් ඇතැම් රාජ්‍ය සංස්ථාවලට මූල්‍ය පහසුකම් සැපයීමෙහි ලා විශේෂ කැමැත්තක් දක්වූ බව පෙනුණි. කෙසේ වුවද මෙම අංශයෙහි කාලීන හා ඉතුරුම් තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 951 කින් ඉහළ යාම නිසා මුදල් සැපයුම මත ඇති වූ ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑම රුපියල් දශ ලක්ෂ 33 කට සීමා විය. වෙළඳ බැංකු වෙත පැවති ජාතික සංවර්ධන බැංකුවේ තැන්පතු, එකී වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය.

1979 වසරේදී සමුපකාර ආයතනවලට දෙන ලද වෙළඳ බැංකු ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 439 කින් අඩු විය. මෙය, 1978 වසරේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 205 ක හා 1977 වසරේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 509 ක වර්ධනය හා සැසඳේ. සහතික මිල ක්‍රමය යටතේ වී මිලදී ගැනීමට දුන් අත්තිකාරම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 387 කින් අඩු වීම මගින් මෙය ප්‍රධාන වශයෙන් පිළිබිඹු විය. මේ අතර, වගා කටයුතු හා අලෙවි කිරීමේ කටයුතුවලට දෙන ලද අත්තිකාරම්, පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 75 කින් හා රුපියල් දශ ලක්ෂ 17 කින් පහත වැටුණි. කෙසේවුවද, අනෙකුත් අරමුණු සඳහා දෙන ලද ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 40 කින් සුළු වශයෙන් වර්ධනය වූවත්, මෙම අංශයට දෙන ලද ණයෙහි සමස්ත අඩු වීමක් දක්නට ලැබුණි. 1979 වසරේදී සමුපකාර ආයතනවලට දෙන ලද ණය කියුණු ලෙස පහළ වැටීමෙන් පැහැදිලි වූයේ ග්‍රාමීය කෘෂිකාර්මික අංශයේ කටයුතුවලට අවශ්‍ය ණය පහසුකම් වසර තුළදී සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටී ඇති බවයි.

1977 හා 1978 වසරවල රජයේ මූල්‍ය කටයුතු වලින් ඇතිවූ සැලකිය යුතු මූල්‍ය සංකෝචනය හා සසඳන කල, 1979 වසරේදී බැංකු ක්‍රමය සමග වූ රාජ්‍ය අංශයේ කටයුතු මගින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,057 ක සැලකිය යුතු ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑමක් ඇති කරන ලදී. මෙය රජයට දෙන ලද බැංකු ණයවල සැලකිය යුතු ඉහළ යාමක හා බැංකු ක්‍රමය වෙනැති රජයේ තැන්පතුවල අඩු වීමක සංයුක්ත ප්‍රතිඵලය විය. රජයට දෙන ලද වෙළඳ බැංකු ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 63 කින් ඉහළ ගිය අතර, මහ බැංකුවෙන් ගනු ලැබූ ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 767 කින්

මුදල් සැපයුමේ මූලාශ්‍ර

1967-74 වර්ෂාවසාන හා 1975 සිට මාසාවසාන සඳහා

ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් සැපයුමේ මූලාශ්‍ර මෙම සටහන මගින් පෙන්වනු ලබයි.

(අ) "රජයේ මුදල් පරිහරණය"; බැංකු ක්‍රමය මගින් රජයට දී ඇති ණය ප්‍රමාණය (රජය සතු රුපියල් මුදල් හැර).

(ආ) "මහජනයාට දුන් ණය"; වෙළෙඳ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශයට දී ඇති ණය ප්‍රමාණය (කාලීන හා ඉතුරුම් හැර).

විදේශීය බැංකු වත්කම් (ඉදිරි) සංඝ අගයක් ගන්නා විට මුළු මුදල් සැපයුම දක්වන රේඛාව රජයේ මුදල් පරිහරණයේ සීමාව දක්වන රේඛාවට පහළින් සිටී. රජයේ දායකත්වය සංඝ අගයක් ගන්නා විට මුළු මුදල් සැපයුම දක්වන රේඛාව මහජනයාට දුන් ණයවල සීමාව දක්වන රේඛාවට පහළින් සිටී.

ජාත්‍යන්තර සංචිත ප්‍රති අගැයීම් ගිණුමෙහි ප්‍රති සටහන් සහිත, විනිමය අනුපාතිකයන්ගේ වෙනස්වීම් වලට අදාළ බැංකු විදේශීය වත්කම් වල වූ වෙනස්වීම් 1971 ජනවාරි මාසයේ සිට ඉවත් කර ඇත.

වාර්තාගත ලෙස වැඩි විය. මෙහි ප්‍රතිඵලය වූයේ රජයට දෙන ලද බැංකු ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 830 කින් ශුද්ධ ලෙස වැඩි වීමකි. මීට අමතරව, බැංකු ක්‍රමය වෙනැති රජයේ තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 227 කින් පහළ වැටුණි. කෙසේ වුවද, වසර තුළදී මහ බැංකුවේ අනෙකුත් වත්කම් හා වගකීම් (ශුද්ධ) රුපියල් දශ ලක්ෂ 580 කින් වැඩි වීම නිසා මෙම ගනුදෙනු වලින් ඇති වූ මූල්‍ය ප්‍රසාරණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 477 දක්වා අඩු විය. මහ බැංකුවේ අතිරික්තය සහ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල මගින් වෙන් කරන ලද විශේෂ හැර ගැනුම් අයිති-වාසිකම් වලින් මෙම අනෙකුත් වත්කම් හා වගකීම් (ශුද්ධ) හි වැඩි වීම ප්‍රධාන වශයෙන් සමන්විත විය.

වෙළඳ බැංකු කටයුතු

පසුගිය වසර කිහිපය තුළදී මෙන්ම, 1979 වසර තුළදී ද වෙළඳ බැංකුවල සම්පත්හි කියුණු වර්ධනයක් වාර්තා විය. මෙම වසර තුළදී මුළු සම්පත්වල වැඩි වීම රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,817 ක් වූ අතර, එම වැඩි වීම පසුගිය වසරේදී මෙන්ම සියයට 35 ක් විය. වෙළඳ බැංකු සම්පත් පදනම පුළුල් කිරීමට සියළුම වර්ගවල වගකීම්හි ඇතිවූ වෙනස්කම් හේතු විය. කෙසේ-වුවද, පසුගිය වසරවලදී මෙන් මීට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ තැන්පතු වගකීම්වල ඇති වූ වර්ධනයයි. වසර තුළදී සම්පත්හි ඇති වූ මුළු වැඩි වීමෙන් සියයට 72 ක් පමණ හටගැනුණේ තැන්පතු වර්ධනය හේතුවෙනි. ඉල්ලුම් තැන්පතු, සහ කාලීන හා ඉතුරුම් තැන්පතු යන දෙවර්ගයම විශාල ලෙස ඉහළ ගිය නමුත් කාලීන හා ඉතුරුම් තැන්පතු වල ඇති වූ වැඩි-වීම රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,483 ක අති විශාල කොටසක් හිමි කර ගත්තේය. පසුගිය වසරේදී මෙන්ම, 1977 පොළී අනුපාතික ප්‍රතිශෝධනයේ ප්‍රතිඵල මෙම වසරේදීද දක්නට ලැබුණි. ගෙවා නිම් ප්‍රාග්ධනය, සංවිත අරමුදල් සහ නොබෙදූ ලාභ, විදේශීය ණය ගැනීම් සහ අනෙකුත් වගකීම්වල වූ වැඩි වීම නිසාද තැන්පතු වර්ධනයෙන් ඇති වූ සම්පත් ඒකරාශී වීම තවදුරටත් වැඩි විය. කෙසේවුවද, වසර තුළදී දේශීය අන්තර් බැංකු ණය ගැනීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 552 කින් පහත වැටුණි.

සැලකිය යුතු ලෙස ඇතිවූ සම්පත් ඒකරාශී වීමට ප්‍රතිවිරුද්ධව, පෞද්ගලික අංශයෙහි ණය මුදල් ඉල්ලුමද ඉහළ මට්ටමකින් දිගටම පැවතිණ. රජයේ සංස්ථාවන්ද ඇතුළු පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද වෙළඳ බැංකු ණය 1979 වසරේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,567 කින් වැඩි විය. 1978 වසරේදී සියයට 85 ක්ව පැවති ඉල්ලුම් තැන්පතුවලට වූ ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය 1979 වසරේදී සියයට 88 ක් වීමෙන්, වෙළඳ බැංකුවල ද්‍රවශීලතාවයෙහි තරමක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. තවද, මහ බැංකුව වෙතින් බැංකු අනුපාතිකය හා දණ්ඩන අනුපාතිකය යටතේ වෙළඳ බැංකු විසින් ලබා ගත් ණය, 1978 වසර අවසානයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 255 ක් වූ අතර, 1979 වසර අවසානයට එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 195 ක් දක්වා පහත වැටුණි. අනෙක් අතට, මුළු තැන්පතු-වලට වූ ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය 1978 දී වූ සියයට 37 සිට 1979 දී සියයට 34 දක්වා පහත වැටුණි. මෙම සියළුම වෙනස්වීම් එක්ව ගත් කල, 1979 වසර අවසානයෙහි බැංකු අංශයේ පැවති ද්‍රවශීලතාවය 1978 වසර අගදී තිබූ තත්වයෙන් සැලකිය යුතු අයුරකින් වෙනසක් නො දැක්වීය.

බැංකු ක්‍රමය මගින් ඒකරාශී කර ගත් සම්පත්, රාජ්‍ය සංස්ථා හා පෞද්ගලික අංශයට ණය-දීම සඳහාත්, අන්තර් බැංකු ගනුදෙනු සඳහාත් යොදා ගැනුණි. රාජ්‍ය සංස්ථාවලට දුන් වෙළඳ බැංකු අත්තිකාරම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 984 කින් වැඩි වුවද, මෙම අංශයේ බැංකු තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,286 කින් ඉහළ යාමෙන්, ශුද්ධ වශයෙන් සිදු වූයේ මෙම අංශයේ සිට බැංකු අංශයට සම්පත් ඇදී ඒමයි. කෙසේවුවද, මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ බැංකු ක්‍රමය වෙනැති ජාතික සංවර්ධන බැංකුවේ හා ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවේ තැන්පතුවල ඇති වූ වැඩි වීමයි. වසර තුළදී සමුපකාර ආයතනවලට දෙන ලද වෙළඳ බැංකු ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 439 කින් පහත වැටුණු නමුත්, මෙම අංශයෙහි තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 151 කින් වර්ධනය විය. මේ නිසා සමුපකාර අංශයෙන් වෙළඳ බැංකුවලට ඇදී ආ ශුද්ධ සම්පත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 590 ක් විය. අනෙක් අතට, අනෙකුත් පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද

වෙළෙඳ බැංකු ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,022 කින් වැඩි වුවද, පෞද්ගලික අංශය සතු වෙළෙඳ බැංකු වෙනත් කැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,962 කින් වර්ධනය වීම නිසා පෞද්ගලික අංශය වෙත ඇදී ගිය සමපත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 60 ක් පමණක් විය. පෞද්ගලික අංශය සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල (රජයේ සංස්ථා හා සමුපකාර ආයතනද ඇතුළුව), එම අංශයට දෙන ලද වෙළෙඳ බැංකු අත්තිකාරම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,567 කින් ඉහළ ගියද, මෙම අංශයෙහි කැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,399 කින් ඉහළ යාම නිසා බැංකු ක්‍රමය වෙත පෞද්ගලික අංශයෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 832 ක ශුද්ධ සමපත් ඇදී ඒමක් සිදු විය. වසර තුළදී බැංකු ක්‍රමය ඇතුළත සමපත් උපයෝගීකරණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 828 ක් විය. මෙය බෙහෙවින්ම බැංකුවල ස්ථාවර හා අනෙකුත් වත්කම්හි රුපියල් දශ ලක්ෂ 749 ක වැඩි-වීමක ප්‍රතිඵලයකි. කෙසේ වුවද, අන්තර් බැංකු ගනුදෙනු (ශුද්ධ) රුපියල් දශ ලක්ෂ 25 කින් ඉහළ නැඟුණ අතර, බැංකුවල කැට මුදල් රුපියල් දශ ලක්ෂ 54 කින් ඉහළ ගියේය. 1.26 වන සංඛ්‍යා සටහනෙහි ශුද්ධ පදනමක් මත, වෙළෙඳ බැංකු සමපත්වල වෙනස්වීම් හා ඒවායේ උපයෝගීකරණය සාරාංශ කොට දක්වා ඇත.

1.26 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

වෙළෙඳ බැංකු සමපත් වල වෙනස්වීම් සහ ඒවායේ උපයෝගීකරණය

රුපියල් දශ ලක්ෂ

අංශ	1976/77 අග	1977/78 අග	1978/79 අග
1. රජය	25.6	220.8	15.6
2. මහ බැංකුව	197.6	126.1	- 872.2
3. රාජ්‍ය සංස්ථා	- 197.3	- 282.0	302.6
4. සමුපකාර ආයතන*	- 416.0	- 213.8	589.8
5. අනෙකුත් පෞද්ගලික අංශය	546.1	- 350.5	- 60.2
6. අන්තර් බැංකු	482.1	484.3	276.2
7. විදේශීය අංශය	- 637.7	15.0	- 252.1

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

* කල් පිරෙන ද්‍රව්‍ය කුචිතාන්ධි මුදල් කිරීම සඳහා වි අලෙවි මණ්ඩලය මගින් කරන ලද ගෙවීම්, බැංකු මගින් අවිනිශ්චිත ගිණුම්හි තබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන්, සමුපකාර වලට දෙන ලද ණයවල ගැලපීමක් කර ඇත. එම වෙනස්කම් පිළිවෙලින් 1977 සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 58.9 ක්ද, 1978 සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 238.0 ක්ද, 1979 සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 672.4 ක්ද වෙයි.

බැංකු ශාඛා ව්‍යාප්තිය

1979 වසර තුළදී වෙළෙඳ බැංකු ශාඛා ව්‍යාප්තියෙහි වර්ධනයක් සිදු වූ බව නිල සංඛ්‍යා ලේඛන වලින් පෙනී යයි. පසුගිය වසරේදී වූ 22 ක වැඩි වීම හා සැසඳීමේදී 1979 දී වසර තුළ බැංකු ශාඛා ගණන 73 කින් වැඩි විය. මෙයින් ශාඛා 44 ක් ලංකා බැංකුව සතු වූ අතර, 25 ක් මහජන බැංකුව සතු විය. හැටන් නැෂනල් බැංකුව එක් ශාඛාවක් විවෘත කළ අතර විදේශීය බැංකු ශාඛා තුනක්ද වසර තුළදී විවෘත කරන ලදී. එසේ වුවද, ආරක්ෂක හා ආර්ථික හේතූන් නිසා ලංකා බැංකුව සිය කෘෂිමය මධ්‍යස්ථාන ශාඛා 390 න් 240 ක්ම ඊට ආසන්න ප්‍රධාන ශාඛාවලට මාරු කළ අතර, එම ශාඛාවන් ව්‍යාප්ති කාර්යාල වශයෙන් තව දුරටත් පවත්වාගෙන යන ලදී. කලින් පැවැති කෘෂි සේවා මධ්‍යස්ථාන ශාඛා මගින් වුවද සැපයුනේ ඉතා සුළු සේවාවක් නමුදු මෑත දී ඇති කරන ලද මෙම වෙනස්කම් හේතුකොටගෙන මෙකී ශාඛා, බැංකු ශාඛා වශයෙන් සැලකිය හැකිද යන්න සැක සහිතය. මෙම කරුණ සැලකිල්ලට ගතහොත්, 1979 දී බැංකු ශාඛාවන් ගණන අඩු වී යයි සැලකිය යුතු වේ.

1979 වසරේදී වෙළඳ බැංකු කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වූ වැදගත් ලක්ෂණයක් වූයේ මෙතෙක් අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්තියෙන් ඇත් වෙමින් නව විදේශීය බැංකුවලට රට තුළ ව්‍යාපාරික කටයුතු කරගෙන යාමට අවසර දීමයි. විදේශීය ආයෝජනයන් වැඩිපුර ඇද ගැනීමේ රජයේ අරමුණ ඉටු කර ගැනීම සඳහා කීර්තියට පත්, විදේශීය බැංකුවල ශාඛා මෙරටෙහි පිහිටුවීම අත්‍යවශ්‍ය විය. මේ අනුව, රටෙහි මුළු වෙළෙඳ බැංකු සංඛ්‍යාව 14 ක් බවට පත් කරමින්, 1979 වසර තුළදී, ඉන්දු සුවස් බැංකුව, සීමාසහිත ක්‍රෙඩිට් ඇන්ඩ් කොමර්ස් ඉන්ටර්නැෂනල් (විදේශ) බැංකුව සහ සීටී බැංකුව (එන්. ඒ.) යන විදේශීය බැංකු තුන විසින් ශ්‍රී ලංකාවෙහි ශාඛාවන් විවෘත කරන ලදී.

1979 වසර තුළදී ශ්‍රී ලංකා බැංකු කටයුතු සංවර්ධනයෙහි නවතම අංශයක් වූයේ රට තුළ විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් බැංකු ඒකක පිහිටුවීම මගින් ආරම්භකරන ලද විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් බැංකු ක්‍රමයයි. මෙකී බැංකු ඒකක වලට ගණුදෙනු කිරීමට අවසර ඇත්තේ විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් වලින් පමණක් වන අතර ඒවායේ ගණුදෙනු කරුවන් විය හැක්කේ අන්වයෝගීයයින්, අනුමත නේවාසිකයින් හා මහ කොළඹ ආර්ථික කොමිසමට අයත් ව්‍යවසායකයින්ට පමණකි. මෙමගින් අපේක්ෂා කළේ ශ්‍රී ලංකාවෙහි එතෙර බැංකු මධ්‍යස්ථානයක් ඇති කිරීමට මග පාද ගැනීමය. 1979 වසර අවසාන වන විට වෙළඳ බැංකු 11 කට විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් බැංකු ඒකක පිහිටුවීමට මහ බැංකුව විසින් අවසර දී තිබුණි. ආරම්භයේදී මෙම ඒකකවලට ගණුදෙනු සඳහා අවසර දී තිබුණේ ඇමෙරිකානු ඩොලර් හා ස්ටර්ලින් පවුම් වලින් පමණක් වූ නමුදු, පසුව මෙම අවසරය තවත් ප්‍රබල ජාත්‍යන්තර මුදල් වර්ග 6 ක් ඇතුළු වන සේ පුළුල් කරන ලදී. අන්වයෝගීයයින්ට හා මහ කොළඹ ආර්ථික කොමිසමට අයත් ව්‍යවසායකයන්ට ඉහත කී අන්දමින් විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් ණයට දීමට මෙන්ම, ඔවුන්ගේ තැන්පතු බාර ගැනීමටද මෙම ඒකකවලට අවසර දෙන ලදී. 1979 වසර අග වනවිට මෙම ඒකකවල මුළු වත්කම් සහ වගකීම් ඇමෙරිකානු ඩොලර් දශ ලක්ෂ 39 ක් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 602 ක්) විය.

වසර තුළදී ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව නව ශාඛා 9 ක් විවෘත කළ අතර වර්ෂය අග වනවිට එහි මුළු ශාඛා ගණන 36 ක් විය.

පොළී අනුපාතික

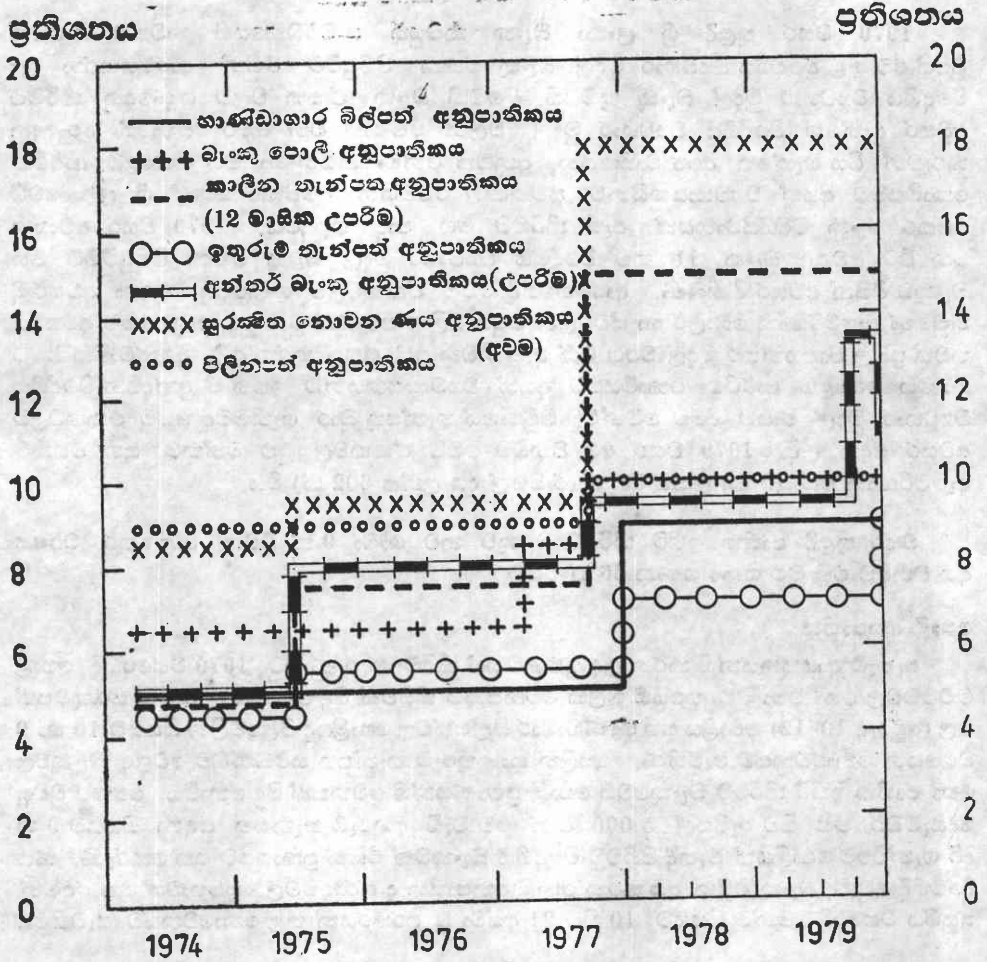
ඇතැම් ආයතනයන්හි කරන ලද සුළු වෙනස් කිරීම් හැරුණු විට 1979 වසරෙහිදී පොළී මට්ටම්වල හෝ පොළී ව්‍යුහයෙහි මූලික වෙනස්කම් කිසිවක් සිදු නොවීය. රජයේ සුදැකුම්පත් වල (අවුරුදු 10-12) පොළීය සහ භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල පොළීයද පිළිවෙලින් සියයට 10 හා 9 වශයෙන් නොවෙනස්ව පැවතිණ. කාලීන හා ඉතුරුම් තැන්පතු සම්බන්ධව වෙළඳ බැංකුවල හෝ ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවෙහි පොළී ප්‍රමාණයන්හි වෙනසක් සිදු නොවීය. කෙසේ වුවද, දෙසැම්බර් මස සිට රුපියල් 5,000 හෝ ඊට වැඩි ඉතුරුම් තැන්පතු සඳහා සියයට 9 ක් දීර් ගැන්වීමේ පොළීයක් මෑතදී පිහිටුවූ විදේශීය බැංකුවක් විසින් ප්‍රකාශයට පත් කෙරුණි. ණය දීමෙහිදී වෙළඳ බැංකු විසින් අය කරන පොළී අනුපාතික ද සුදැකුම්වල ස්වභාවය මත රඳමින් පසුගිය වසරේදී මෙන්ම සියයට 10 සිට 21 දක්වා වූ පරතරයන් තුළ නොවෙනස්ව පැවතිණ.

මහ බැංකු පොළී අනුපාතිකය වසර තුළදී සියයට 10 මට්ටමෙහිම පැවතිණ. කෙසේ වුවද, වෙළඳ බැංකු විසින් මහ බැංකුවෙන් විශාල ලෙස ණය ගැනීම් අදාලවීමක් කිරීම සඳහා සියයට 15 සිට සියයට 25 දක්වා ක්‍රමිකව වැඩි වන දණ්ඩන පොළී අනුපාතික ක්‍රමයක් සැපයීමට මස 04 වැනි දින සිට බලපවත්වන පරිදි හඳුන්වා දෙන ලදී.

සැහෙන තරම් ඉහළ දණ්ඩන පොළී අනුපාතික, වෙළඳ බැංකුවල තැන්පතු හෝ ණය පොළී අනුපාතික කෙරෙහි සෘජු බලපෑමක් ඇති නොකරන ලද නමුදු, අන්තර් බැංකු ඒකක ණය අනුපාතිකයන් පෙර පැවති මට්ටම වූ සියයට 7 සහ 9.5 සිට සියයට 10 හා 13.5 මට්ටම දක්වා ඉහළ යෑවීමට සමත් විය.

පොළී අනුපාතික

කාර්තු අවසානයට පැමිණි සංඛ්‍යා

දාර්ශනික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව.

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

වෙළඳ බැංකු, විශේෂයෙන්ම ප්‍රධාන බැංකු මගින් ඉහළ දණ්ඩන පොළී අනුපාතික යටතේ විශාල ලෙස ණය ගැනීම පිළිබඳව විග්‍රහ කිරීමේදී පෙනී යන්නේ සාපේක්ෂ වශයෙන් බලන කල, එවැනි ඉහළ පොළී පිරිවැයකට පවා ප්‍රධාන බැංකු මගින් කිසිම සංවේදීතාවයක් නොදක්වූ බවය. ජාතික නිවාස දෙපාර්තමේන්තුව සිය ණය මුදල්වලට අය කරන පොළී අනුපාතිකයන් වසර තුළදී නොවෙනස්ව පවත්වා ගත් අතර, සැප්තැම්බර් මාසයේදී ලංකා සංවර්ධන මූල්‍ය සමායතනය සියයට එකකින් සිය පොළී අනුපාතිකය වැඩි කළේය. 1979 සැප්තැම්බර් මස සිට රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුවේ උපරිම පොළී අනුපාතිකය සියයට 4 කින් ඉහළ නැඟුණි. ඔක්තෝබර් මස පළමුවැනි දින ව්‍යාපාරික කටයුතු ආරම්භ කළ ජාතික සංවර්ධන බැංකුව විසින් රජයේ ප්‍රතිපත්තිය අනුව, සිය ප්‍රතිමූල්‍ය ණය සඳහා සියයට 10-12 පොළී ප්‍රමාණයක් අය කරන ලදී. මහ බැංකුවේ මැදි හා දිගුකාලීන ණය අරමුදල මගින් දෙනු ලැබූ ප්‍රතිමූල්‍ය ණය, 1979 අගෝස්තු මස 01 දින සිට බලපවත්වන ලද පරිදි කාණ්ඩ තුනක් යටතේ පුළුල් ලෙස ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ අතර, පොළී අනුපාතිකද ප්‍රතිශෝධනය කරන ලදී. මේ දක්වා කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික සංවර්ධන ණය සඳහා සියයට 6.5 ක පොළියක් අය කරන ලද අතර වෙළඳ, වාණිජ හෝ ව්‍යාපාරික සංවර්ධන ණය සඳහා සියයට 7.5 ක පොළියක් අය කරන ලදී. ප්‍රතිශෝධනයෙන් පසුව අමාත්‍යාංශ විසින් අනුමත කෘෂි කර්මාන්තය හා ශිවර කටයුතු වෙනුවෙන් දෙනු ලබන ප්‍රතිමූල්‍ය ණය සඳහා සියයට 6.5 ක පොළියක් අය කළ අතර, බදු විරාම ලබන අනුමත ආයෝජනයන් සහ අමාත්‍යාංශ විසින් අනුමත නොකළ කෘෂිකාර්මික හා ශිවර කටයුතු සඳහා සියයට 9 ක්ද, අනෙකුත් නිෂ්පාදන ණය සඳහා සියයට 11 ක්ද අය කෙරුණි.

මහ බැංකු කටයුතු

පසුගිය වසරෙහි රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,711 ක හෙවත් සියයට 23 ක වැඩිවීම හා සසඳන කල, මහ බැංකුවේ වත්කම්/වගකීම් 1979 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,596 කින් හෙවත් සියයට 18 කින් ඉහළ නැඟුණි. පසුගිය වසර දෙකෙහිදී මෙන්ම මෙම වැඩිවීම දක්නට ලැබුණේ බැංකුවේ විදේශීය වත්කම් (ජාත්‍යන්තර සංචිත) වල වන අතර, එහි වැඩිවීම රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,828 ක් විය. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල සමග කරන ලද ගනුදෙනු වලින් රුපියල් දශලක්ෂ 1,900 ක ශුද්ධ ලැබීමක් වාර්තා වූ අතර වෙළඳ බැංකුවලින් මිලට ගැණුම් (ඉද්ධ) රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,563 ක් විය. විදේශීය ආයෝජනයන්ගෙන් ලැබුණු පොළිය රුපියල් දශ ලක්ෂ 588 ක් විය. මේ අතර, ජාත්‍යන්තර සංචිතයෙන් කරන ලද ගෙවීම් වලින් රුපියල් දශලක්ෂ 3,319 ක් රජයේ හා රජයේ නියෝජිත ආයතනයන්හි ඇතැම් ආනයනයන් සම්බන්ධයෙන් වූ අතර රජයේ විදේශීය ණය ආපසු ගෙවීම් සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,015 ක් වැය විය.

වසර තුළදී මහ බැංකුවේ දේශීය වත්කම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 768 කින් ඉහළ නැඟුණි. පසුගිය වසරේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 38 ක සුළු වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරන ලද, රජයට දෙන ණය 1979 වසරේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 768 කින් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ නැඟුණි. රජයේ හා රජය සහතික කල සුරැකුම්පත් දැරීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 586 කින් ඉහළ ගිය අතර මහ බැංකුව රජයට දුන් තාවකාලික අත්තිකාරම් ද රුපියල් දශ ලක්ෂ 181 කින් වැඩිවිය. අනෙක් අතට, අනෙකුත් ණයමුදල් සහ අත්තිකාරම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 428 කින් අඩු විය. මෙහි කැපී පෙනෙන ලක්ෂණය වූයේ වෙළඳ බැංකුවලට දෙන ලද මහ බැංකු ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 60 කින් පහත වැටීමයි. ජාතික සංවර්ධන බැංකුවෙහි හා ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාවේ කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙහි, මහ බැංකුව විසින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 26 ක් ආයෝජනය කරන ලදී. මහ බැංකුවේ අනෙකුත් වත්කම් හා ගිණුම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 402 කින් ඉහළ නැඟුණි. මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතු වූයේ ආසියානු නිෂ්කාශන සංගමයේ ගිණුමෙහි ඇති වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 649 ක සැලකිය යුතු වැඩි වීමයි.

වගකීම් අංශය ගත් කල, 1979 වසරේදී මහ බැංකුවේ දේශීය වගකීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,722 කින් වර්ධනය විය. පසුගිය වසරේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 289 ක හෙවත් සියයට 9 ක වර්ධනය සමග සසඳන කල ව්‍යවහාර මුදල් නිකුතුව 1979 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 812 කින් හෙවත් සියයට 23 කින් වැඩි වී ඇත. ජාත්‍යන්තර ආයතනයන්හි තැන්පතු හැර, බැංකුවේ අනෙකුත් තැන්පතු වගකීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 114 කින් පහත වැටුණි. ඉකුත් වසරේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 944 ක කියුණු වර්ධනයකට ප්‍රතිවිරුද්ධව, රජයේ තැන්පතු වසර තුළදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 305 කින් පහළ වැටීම මීට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මහ බැංකුව වෙනැති රජයේ තැන්පතු අඩු වූ අතර මහ බැංකුවෙන් කළ ණය ගැනීම් ද වැඩි විය. රජය විසින් 1979 වසර තුළ මහ බැංකුවේ සම්පත් කොතක් දුරට පරිභෝජනය කළේද යන්න මෙයින් පැහැදිලි වෙයි. ආයෝජන ණය සඳහා වැඩි වූ ඉල්ලුමට ගැලපෙන පරිදි මහ බැංකුව රුපියල් දශ ලක්ෂ 150 ක්. මැදි හා දිගුකාලීන ණය අරමුදලට මාරු කරන ලදී. මහ බැංකුවේ අනෙකුත් වගකීම් හා ගිණුම් ද 1979 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 847 කින් ඉහළ නැඟුණි. ආසියානු නිෂ්කාශන සංගමයෙහි හුවමාරු වෙමින් පවත්නා ශීර්ෂයන්, මහ බැංකුවේ අතිරික්තය හා විශේෂ හැර ගැණුම් අයිතිවාසිකම් සඳහා වෙන් කිරීම් මින් ප්‍රධාන වශයෙන් නියෝජනය වේ.

1978 වසරේ දක්නට වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 85 ක පහත වැටීමකට හාත්පසින් ප්‍රතිවිරුද්ධව 1979 වසර තුළදී මහ බැංකුවේ විදේශීය වගකීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 874 කින් සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. මහ බැංකුවේ විදේශීය ණය ගැනීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 86 කින් පහත වැටුණු අතර ඉහත කී වර්ධනයට මුළුමනින්ම හේතු වූයේ විදේශීය ආයතනයන්ගේ තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 960 කින් වැඩි වීමයි. විදේශීය ආයතනවල තැන්පතු වැඩි වීමට මුළුමනින්ම හේතු වූයේ වසර තුළදී ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙන් ගනු ලැබූ ශුද්ධ ණය ප්‍රමාණය වැඩිවීමයි.

මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය

කලින් සඳහන් කළ පරිදි, පසුගිය වසරෙහිදී සැලකිය යුතු ලෙස යහපත් අතට හැරුණු මූල්‍ය ප්‍රසාරණය 1979 වසර තුළදී නැවතත් කියුණු ලෙස වෙගවත් විය. වසරේ මුල් භාගය තුළදී මූල්‍ය වර්ධනයෙහි යහපත් තත්වයක් පැවතී හෙයින් මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියෙහි කිවු කිරීමක් අවශ්‍ය නොවීය. ඒ නිසා 1977 සහ 1978 වසරවලදී හඳුන්වා දෙන ලද මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති වසරේ මුල් මාස අට තුළ නොකඩවා අනුගමනය කරන ලදී. මෙම ප්‍රතිපත්තිමය පියවර-යන්හි ප්‍රධාන අංග වූයේ සියයට 10 ක බැංකු අනුපාතිකය, බැංකු අනුපාතිකය යටතේ වාණිජ බැංකු වෙත සැපයෙන ණය පිළිබඳ සීමාව හා එම සීමාව ඉක්මවන ණය සඳහා සියයට 15 ක දණ්ඩන පොළීය, වෙළඳ බැංකුවල කැට මුදල් සංචිත වශයෙන් නොපිළි ගැනීම හා අත්‍යාවශ්‍ය නොවන අරමුණු සඳහා දෙන ලද ණය සඳහා වූ සීමාකරණයන් ය මුදල් ණයට දීමෙහි හා කුලී පිට ගැණුම් යටතේ ණය දෙනු ලබන බැංකු නොවන වෙළඳ සමාගම් මගින් ප්‍රාග්ධන උපකරණ හා අළුත් වෙළඳ වාහන මිලදී ගැනීම හැර, අනෙකුත් කටයුතු සඳහා ගනු ලැබූ වෙළඳ බැංකු ණය සම්බන්ධයෙන් ණය උපරිමයක් පනවා කිබුණු අතර, රාජ්‍ය සංස්ථා හා ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලවලට දෙනු ලබන වෙළඳ බැංකු ණය සම්බන්ධයෙන්ද උපරිමයක් පනවා කිබුණි.

1979 වසරේ දෙවැනි භාගය තුළදී, මූල්‍ය අංශයේ පීඩනය වැඩිවීම හේතුවෙන් මුදල් සැපයුමෙහි ඇති වේගය අපේක්ෂිත වූ වර්ධනය අඩු කිරීම සඳහා මූල්‍ය පියවරයන් අනුගමනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් ඇති විය. පවත්නා මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති මැනවින් සකස් කිරීමට හා වඩා හොඳින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි වන සේ අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු විය. මෙහිදී ප්‍රමාණාත්මක සීමා කිරීම්වලට වඩා වියදම වැඩි කිරීම මගින් ණය සඳහා සීමාවන් පැනවීම වඩා යෝග්‍ය වේ යයි සලකන ලදී. ඒ අනුව, වෙළඳ බැංකුවල ණය මුදල් මැවීමේ හැකියාව සීමා කිරීමේ අරමුණෙන් යුතුව වෙළඳ බැංකුවලට දෙනු ලබන මහ බැංකු ණය සම්බන්ධයෙන් තවදුරටත් සීමාවන් පණවන ලදී. වෙළඳ බැංකු, මහ බැංකුවෙන් විශාල වශයෙන් ණය මුදල් ලබා ගැනීම අධෛර්යමත් කිරීම සඳහා සියයට 15 ක දණ්ඩන පොළී අනුපාතිකය කිසිසේත් ප්‍රමාණවත් නොවන බව මනාව අත්දැකීමට හැකි විය.

මේ නිසා වෙළඳ බැංකුවල හදිසි මුදල් අවශ්‍යතාවලදී බැංකු අනුපාතිකය යටතේ මහ බැංකු ණය පහසුකම් ලබා ගැනීමට ඇති ඉඩකඩ සුදුසු පරිදි පුළුල් කරන ලද අතරම මෙම සීමාවන්ද ඉක්මවා ගනු ලබන ණය අධෛර්යමත් කිරීම සඳහා ක්‍රමිකව වැඩිවන දණ්ඩන පොළී අනුපාතික පරතරයක් හඳුන්වාදෙන ලදී. 1979 සැප්තැම්බර් මස 04 වැනි දින සිට බලපවත්වන පරිදි වෙළඳ බැංකුවලට, බැංකු අනුපාතිකය යටතේ ලබා ගත හැකි ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්‍ෂ 402 සිට රුපියල් දශ ලක්‍ෂ 613 දක්වා ඉහළ නංවන ලදී. මෙකී ණය ප්‍රමාණය, 1979 ජුනි මස 30 වෙනි දිනට වෙළඳ බැංකුවල පැවති තෝරා ගත් වත්කම් ශීර්ෂයන්ගෙන් සියයට 4 කට, එනම් රුපියල් දශ ලක්‍ෂ 403 කින් හා 1978 දෙසැම්බර් මස 31 වෙනි දිනට නොපියවා පැවති අපනයන ණය ප්‍රමාණය අනුව බෙදා හරින ලද රුපියල් දශ ලක්‍ෂ 210 ක අපනයන ප්‍රතිමුල්‍ය ණය ප්‍රමාණයකින් සමන්විත විය. මෙකී සීමාවන් ඉක්මවා ලබා ගන්නා ණය සඳහා උපරිමයට ඉහළින් වූ පළමු සියයට 10 දක්වා සියයට 15 ක්ද, දෙවැනි සියයට 10 සඳහා සියයට 16 ක්ද, තෙවැනි සියයට 10 සඳහා සියයට 18 ක්ද, සිව්වැනි සියයට 10 සඳහා සියයට 20 ක්ද පස්වැනි සියයට 10 සඳහා සියයට 22 ක් හා එම සීමාව ඉක්මවන ණය සඳහා සියයට 25 ක්ද යන වාර්ෂික දණ්ඩන පොළී අනුපාතිකයන් අදාළ විය.

අනුක්‍රමික දණ්ඩන පොළී අනුපාතිකයන් හඳුන්වාදීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, බොහෝ වාණිජ බැංකු මහ බැංකුවෙන් ණය ගැනීමට අධෛර්යමත් වූ අතර එය ඔවුන්ගේ මුදල් මැටීමේ හැකියාව සීමාවීමට හේතු විය. අගෝස්තු මස අවසානයට වූ පළමු මාස 8 කුළු වෙළඳ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද ණයවල වැඩිවීමේ මාසික සාමාන්‍යය රුපියල් දශ ලක්‍ෂ 282 සිට 1979 දෙසැම්බර් මාසයෙන් අවසන් වූ මාස හතර කුළුදී රුපියල් දශ ලක්‍ෂ 78 දක්වා පහත වැටීමෙන් ඒ බව පැහැදිලි වේ.

1979 වසරේ මුල් භාගයේදී අත් දුටු පරිදි, රාජ්‍ය සංස්ථා වලින් වෙළඳ බැංකු ණය සඳහා ඇති වූ අධික ඉල්ලුම හේතුකාරකව ගෙන, පනවා තිබූ උපරිම ණය සීමා ඉක්මවා එම අංශයට ණය දීමට රජයේ බැංකු දෙකට සිදු විය. මේ අනුව රාජ්‍ය සංස්ථාවලට පනවා තිබූ උපරිම ණය සීමාවන් සැප්තැම්බර් මස 04 වැනි දින සිට ඉවත් කර ගන්නා ලදී. අනෙකුත් පෞද්ගලික අංශයට සම්පත් අහිමි වන සේ රාජ්‍ය සංස්ථාවන් විසින් වැඩිපුර ණය ලබා ගැනීම වැළැක්වීම අවශ්‍ය වූ හෙයින්, රාජ්‍ය සංස්ථාවලට දෙනු ලබන වෙළඳ බැංකු ණය පිළිබඳ දැඩි පාලනයක් ඇති කරන ලෙස මහා භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යවසාය අංශයෙන් ඉල්ලා සිටින ලදී.

වසරේ දෙවැනි භාගයෙහිදී ඇති කරන ලද ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියා මාර්ග, මුදල් සැපයුමෙහි ඇති විය හැකිව තිබූ ප්‍රසාරණය සැලකිය යුතු තරම් අඩු මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට උපකාරී විය. ඉදිරි කාලච්ඡේදය කුළුදී මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳව සැලකිලිමත්ව සිටීමේ අවශ්‍යතාවය පෙන්නුම් කරමින් දෙසැම්බර් මාසයේදී පමණක් මුදල් සැපයුම සියයට 6 කින් ඉහළ නැඟුණි. බැංකු විදේශීය වත්කම් ඉහළ යාම හා රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවල ඇති වූ වර්ධනය මූල්‍ය ප්‍රසාරණයට බලපෑ ප්‍රධාන සාධක වූ හෙයින්, පෞද්ගලික අංශයේ කටයුතුවලට අහිතකර ලෙස බලපාන අන්දමින් තවදුරටත් මූල්‍ය විධිවිධාන යොදා ගැනීම හිතකර නොවන බව සලකන ලදී.